



Sayı : E-32661919-610- 56
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

15.05/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 18/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1600185 sayılı yazınız.
b) 09/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1608670 sayılı yazınız.
c) 10/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1609790 sayılı yazınız.
ç) 21/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1615003 sayılı yazınız.
d) 06/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1623946 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/25203, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/26210, Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT'in 7/26454, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/26828, 7/26830, ve 7/26831 ile Bingöl Milletvekili Ömer Faruk HÜLAKÜ'nün 7/27490, esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (35 Sayfa)

7/25203 GK 123

7/26210 GK 137

7/26454 GK 138

7/26828 GK 144

7/26830-26831 - GK 144

7/27490



7/26830
GK 144

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/26830 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın “<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>” internet adresinde yayımlanan Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim adlı yayında yer alan “1.12 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 3. düzey ve eğitim seviyesine göre okul, şube, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayısı” ve “1.17 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. , 2. ve 3. düzey ve eğitim seviyesine göre okul, şube, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” başlıklı tablolarda yer almaktadır.

Bakanlığımızca, öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık sürelerinin azaltılması amacıyla birtakım politika ve projeler geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Devamsızlık takip sistemi, rehberlik ve psikolojik destek, okul aile iş birliği, devamsızlık ile ilgili mevzuat düzenlemeleri, eğitime yönelik sosyal yardımlar bunlardan bazılarıdır. Millî Eğitim Bakanlığının 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında, devamsızlık ile ilgili olarak aşağıdaki stratejiler belirlenmiştir:

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 1. Amaç'ı; “*Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde “İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir.” şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 2. Amaç'ı ise “*Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek.*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında “*Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır.*” hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; “*Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması*”, “*Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması*” hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlayan ve üç yıl sürmesi planlanan “Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi” kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,
- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,



- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,
- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin “Eğitim hizmetleri” başlıklı 3’üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi” konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge’de belirtilen “İl Eylem Planları”nın hazırlanmasına yönelik “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı” düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

IPA-II Dönemi’nde İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı’nın “Herkes Erişim Sağlayarak Eğitim Erişimi ve Beceri Düzeylerinin Artırılması” aktivitesi altında yürütülen ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nün *operasyon faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında; herkesin (özellikle kız çocuklarının) ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik bir dizi önleme, müdahale ve telafi faaliyetleri yürütülmüştür.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Önleme, müdahale ve yönlendirme hizmetleri” başlıklı 59/A maddesi gereğince oluşturulan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonunca, devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı riski olan öğrenciler takip edilerek devamsızlık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik önleyici çalışmalar yapılmaktadır.

Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanı ile yürütülmüş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının *faydalanıcısı*, Millî Eğitim Bakanlığının *eş faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiştir. Okul devamsızlıklarının azaltılması amacı ile yürütülen çalışmalarda söz konusu programlardan yararlanılmaktadır.

Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında, herkesin ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik olarak; öğrencilerin erken okul terkini önlemek amacıyla farklı bileşenlerden oluşan entegre bir önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması (pilot okullarda); devamsızlığın önlenmesi ve eğitim



ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik bir ulusal strateji belgesinin hazırlanması; her pilot okul için devamsızlığın ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik eylem planlarının hazırlanması; kapsamlı eğitim programlarının tasarlanması ve uygulanması; MEB personeline, öğretmenlere, okul idarecilerine, öğrencilere ve velilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve halka yönelik farkındalık artırma kampanyaları ve faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanması; pilot illerde saha ve izleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi gibi birtakım faaliyetler yürütülmüştür.

Örgün ortaöğretim kurumunda öğrenim görmek üzere tercih hakkını kullanmayan veya tercihte bulunmalarına rağmen yerleşemeyen öğrencilerden örgün ortaöğretime devam etmek isteyenlerin yerleştirme işlemi, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarınca boş kontenjanı bulunan ortaöğretim kurumlarına yapılmıştır.

Öte yandan, devamsızlıkların takip edilmesi ve azaltılması için önlemlerin alınması amacıyla Türkiye geneli aylık ve dönemsel olmak üzere öğrenci devamsızlık durumları izlenmektedir. Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı tüm okullarda 2024-2025 eğitim öğretim yılında öğrenci devamsızlık ve okul terklerinin azaltılmasına yönelik yürütülecek çalışmalar kapsamında, illerimizdeki öğrenci devamsızlık nedenlerini ve uygulanacak tedbirleri de kapsayan izleme faaliyetlerini, disiplin cezası alan öğrencilerle ilgili verileri, okul pansiyonlarının doluluk oranlarını, okula devam oranlarının artırılmasına yönelik yürütülen çalışmaları ve okullarda oluşturulması gereken önleme, müdahale ve yönlendirme komisyonlarının çalışmalarını da içeren yıllık okul eylem planlarının hazır hale getirilmesi hususlarında il millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilmiş, devamsızlık izleme formlarının düzenli olarak doldurulması sağlanmıştır.

Bununla birlikte Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne, öğrencilerimizin akran ilişkilerini geliştirmek, sağlıklı aile, sağlıklı toplum için anne babaların çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmalarının önündeki engelleri kaldırmak, çocukların duygu ve düşüncelerini anlamalarında ve kuşak farklılığı bağlamında karşılaşılan güçlüklerle çözüm üretme noktasında velilere rehberlik etmek amacıyla Aile Çocuk Eğitim Programı uygulanmaktadır. Bu program öğrenci ve velilerine yönelik eğitimleri kapsamaktadır. 2024 yılında 930 imam hatip okulunda uygulanmıştır.

Okula aidiyet duygusunun güçlenmesine ve öğrencilerin okula devamına katkı sunacağı düşünülen “Akran İlişkileri” ana temasında şu konulara yer verilmiştir:

- Olumsuz ve zorlayıcı akran davranışlarını (zorbalık) önlemek için aktif çalışmalar
- Kriz ve öfke yönetimi
- Zorlayıcı akran davranışlarına karşı değerler eğitimi güçlendirme
- Siber zorbalığın belirlenmesi ve önlenmesi

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda okul aidiyetinin artırılması ve engelleyici nedenlerin araştırılması amacıyla bir çalışma yapılmıştır. “Okul Aidiyetinin Artırılması ve Engelleyici Nedenlerin Araştırılması” başlıklı ankete ilişkin verilerin değerlendirilmesi ile devamsızlık oranı ortalamanın üzerinde olan yirmi okulun idarecisiyle yapılan toplantı sonucunda devamsızlık nedenlerinin analizi yapılmış ve alınacak tedbirler görülmüştür.

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 17.02.2017 tarihli ve 90757378-220-E.2057687 sayılı yazısı ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında devamsız öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık oranlarının azaltılması amacıyla il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum müdürlükleri tarafından yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği halinde birtakım faaliyetler yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Bu faaliyetler arasında, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlükleri ile iletişim sağlanarak



düzenlenecek kurslara öğrencilerin yönlendirilmesi konusunda işbirliği yapılması, aile ve sosyal politikalar il müdürlükleri ile iletişim kurularak uzman desteğinin sağlanması konusunda işbirliği yapılması ve okul-aile birlikleri ve yerel yönetimlerle birlikte maddi destek imkânlarının oluşturulması yer almaktadır.

2024 yılı Temmuz ayında yapılan çalışmaya göre; 2023-2024 eğitim-öğretim yılında 46 ilde resmî mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin devamsızlık konusunda bilinçlendirilmesi amacıyla aile ve sosyal politikalar il müdürlükleri ile iletişime geçilmiştir. Toplam 3.067 resmî mesleki ve teknik ortaöğretim kurumunda okuldaki devamsız öğrencilerin tespiti amacıyla okul yönetimi, okul rehber öğretmeni ve sınıf rehber öğretmenlerinden oluşan öğrenci devamsızlıkları hakkında çalışacak devamsızlık ekipleri oluşturulmuştur. Ekip faaliyetleri kapsamında devamsız öğrencilerin velileri ile iletişim kurmak amacıyla toplam 49.706 ev ziyareti gerçekleştirilmiş ve 233.848 veli ile iletişime geçilmiştir. Bu kapsamda, Şanlıurfa'da 65 resmî mesleki ve teknik ortaöğretim kurumunda, 4.358 ev ziyareti gerçekleştirilmiş ve 9.232 veli ile iletişime geçilmiştir.

Mesleki ve teknik eğitimin öneminin anlatılarak toplumda mesleki eğitime olan ilginin ve farkındalığın artırılması için Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarının Tanıtım ve Yönlendirme Yönergesi hazırlanarak yürürlüğe konmuştur. Yönerge kapsamında; mayıs ayının son haftası, tanıtım ve yönlendirme faaliyetlerinin yürütüldüğü “Mesleğim Geleceğim Kariyerim Haftası” olarak kutlanmaktadır.

Okullarımız ve İŞKUR il müdürlüklerinde görev yapan iş ve meslek danışmanları işbirliğinde öğrenciler ile velilerine tanıtım ve yönlendirme faaliyetleri yapılmaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum Projesi (SEUP II) kapsamında 12. sınıfların iş piyasasına geçişlerini kolaylaştırmak, ortaokul öğrencilerinin ise mesleki eğitime yönlendirilmesini sağlamak amacıyla mesleki eğitim ve kariyer fuarları düzenlenmiştir. Şanlıurfa, Gaziantep ve Adana'da düzenlenen fuarlar, toplam 34.000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında da 7. sınıftan itibaren öğrenim gören öğrencilere yönelik mesleki ve teknik eğitim farkındalığını artıracak, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirecek çeşitli yarışma, proje ve etkinlikler devam edecektir.

8. sınıf öğrencilerinin mesleki ve teknik eğitimde ilgi ve yeteneklerine göre meslek alanları ve dallarına yerleşmelerini sağlamak amacıyla Beceri Ölçme Bataryası çalışmaları devam etmektedir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum-II (SEUP-II) Projesi kapsamında 15 ilde yer alan 58 pilot okulumuza sosyal uyum faaliyetleri ile destek verilmektedir. Ayrıca okul ortamlarının iyileştirilmesi kapsamında atölye donanım ve tadilatı için destek sağlanmaktadır. 15 meslek alanından 8 meslek alanında 419 atölye için ekipman alımı ve tadilatı tamamlanmıştır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerinin artırılması amacıyla Türkiye'nin farklı illerinde pansiyonlu özel eğitim okulları açılmaktadır. İşitme, görme ve bedensel yetersizliği olan öğrencilerimizin öğrenim gördüğü özel eğitim okulları bünyesindeki pansiyonların gelişen ve değişen teknolojik cihazlarla donatılması, ilgili pansiyonların gerek fiziki ortamlarının gerekse eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, öğrencilerin dinlenme, ders çalışma, beslenme, spor, temizlik ve sağlık ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda “Özel Eğitim Okul Pansiyonlarının İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi Projesi” hazırlanarak Türkiye genelindeki 34 pansiyonlu özel eğitim okulda bulunan iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına devam edilmektedir.



Şanlıurfa ilinde Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda eğitim gören 1.757 erkek ve 2.296 kız olmak üzere toplam 4.053 öğrenciye kişi başı 2014,99 TL burs ödenmektedir. Ayrıca 2.754 erkek, 2.396 kız olmak üzere toplam 5.150 öğrenci, parasız yatılı olarak barınma hizmetinden faydalanmakta, her ay toplamda öğrencilere 278,453 TL harçlık desteği verilmekte ve her yıl ekim ayında 2227,623 TL sosyal yardım (giyim, kırtasiye) desteği ödenmektedir.

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Açıktan ve nakil suretiyle atama sayıları" başlıklı 11'inci maddesi uyarınca 2016 yılından itibaren Bakanlığımıza kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde sözleşmeli öğretmen istihdamı ile karşılanmaktadır. Kontenjanlar ise öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci öncelikli yerler olmak üzere, ihtiyaç olan alanlarda illerin doluluk oranları dikkate alınarak belirlenmekte ve bu planlamada ülke genelinde dengeli öğretmen dağılımı esas alınmaktadır.

Bakanlığımızca; 15 bin sözleşmeli öğretmen alımına ilişkin duyuru 18 Nisan 2025 tarihinde personel.meb.gov.tr adresinden yapılmış, atama yapılacak alanlara ilişkin verilere ve diğer koşullara yayımlanan kılavuzda yer verilmiş ve 7 Mayıs 2025 tarihinde sözleşmeli öğretmenlik için sözlü sınava alınacak adaylara ilişkin sonuçlar personel.meb.gov.tr adresi üzerinden adaylarla paylaşılmıştır.

Şanlıurfa Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Şanlıurfa ilinde ilçe millî eğitim müdürlükleri ve sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları aracılığıyla; şartlı eğitim yardımı, şartlı bağışlar yoluyla yapılan eğitim yardımı ve söz konusu vakıfların öz kaynakları ile yapılan yardımlarla 124.433 hanede kayıtlı 300.533 kişiye 231.121.784,34 TL destek sunulduğu, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi için kurslar açıldığı, anne atölyeleri kurulduğu ve ailelere yönelik meslek edindirme kursları düzenlendiği,

Eğitime erişimi kolaylaştırmak amacıyla 78.039 öğrencinin 6.278 araçla eğitime erişimlerinin sağlandığı ve toplam 7.081 öğrenciye burs verildiği, sendikalar ve yerel kalkınma dernekleri ile işbirliği çerçevesinde okula devam konusunda bilgilendirme çalışmaları yürütüldüğü,

2023/2024 Yılı Yatırım Programları kapsamında; 2.147 derslikli 147 okul, 5 pansiyon, 5 spor salonu, 4 daireli 1 lojman olmak üzere toplam 154 projenin yer aldığı ve büyük kısmının tamamlandığı,

2025/2027 Yılı Yatırım Programları kapsamında; 684 derslikli 24 okul, 2 atölye, 1 spor salonu, 1 uygulama oteli (150 yataklı), 2 öğretmenevi (100 yataklı) ve 3 pansiyonun (600 yataklı) yer aldığı, deprem hasarı kaynaklı yapılacak kırsal mahalle okulları kapsamında ise 38 derslikli 12 okulun ihale sürecinin tamamladığı,

bildirilmiştir.